

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

19 май 2009 г. – Вариант 1

УВАЖАЕМИ ЗРЕЛОСТНИЦИ,

Тестът по география и икономика съдържа **30 задачи** с избираем отговор, две практически задачи и задача за написване на писмена разработка.

Първите 30 задачи (от 1. до 30. включително) в теста са от затворен тип с четири възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Г, от които само един е верен. Отговорите на тези задачи отбелязвайте със син/черен цвят на химикалката в **листа за отговори**, а не върху тестовата книжка. Отбелязвайте верния отговор със знака **X** в кръгчето с буквата на съответния отговор. Например:

А   Б   В   Г

Ако след това прецените, че първоначалният отговор не е верен и искате да го поправите, запълнете кръгчето с грешния отговор и отбележете буквата на друг отговор, който приемате за верен. Например:

А   Б   В   Г

За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор. Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е отбелязана със знака X.

Отговорите на задачите със свободен отговор (от 31. до 36. включително) се отбелязват в предоставения свитък за свободните отговори. Четете внимателно инструкциите!

Отговорите на **практическите задачи (37. и 38.)** попълвайте в предоставения свитък за свободните отговори.

Писмената разработка върху география на България напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. За кой тип зоналност се отнася написаното?

«Проявява се предимно в равнините като изменение на природните компоненти по географска ширина.»

- А) хоризонтална зоналност
- Б) вертикална зоналност
- В) азоналност
- Г) дълбочинна зоналност

2. При сблъсъка на две континентални плочи се образуват:

- А) океански ровове
- Б) верижни планини
- В) крайбрежни низини
- Г) обширни равнини

3. Глобалното затопляне на климата се дължи на:

- А) увеличеното количество на озон в атмосферата
- Б) повишената земетръсна дейност
- В) повишената вулканична дейност
- Г) увеличеното количество на въглеродния диоксид

4. Населението в подтрудо̀способна възраст е с най-голям относителен дял в региона на?

- А) Централна Европа
- Б) Източна Европа
- В) Южна Азия
- Г) Австралия

5. Кой от посочените признаци НЕ е характерен за страните, в които има демографски взрив?

- А) голям дял на населението в подтрудо̀способна възраст
- Б) голям относителен дял безработни
- В) социални проблеми, свързани с изхранването
- Г) застаряване на населението

6. С кой термин се определя преместването на населението от централните части на градовете към периферията и предградията?

- А) субурбанизация
- Б) урбанизация
- В) псевдоурбанизация
- Г) стихийна урбанизация

7. АСЕАН е икономически съюз на страните от:

- А) Западна Африка
- Б) Югоизточна Азия
- В) Северна Африка
- Г) Андинската група

8. За кой географски регион се отнася характеристиката?

„Обхваща обширно пространство. Разполага с огромен природноресурсен потенциал. В териториалния ѝ обхват се включват както едни от най-богатите, така и от най-бедните страни в света. В някои от тях успешно се провежда политика по ограничаване на раждаемостта.“

- А) Северноамерикански
- Б) Латиноамерикански
- В) Азиатски
- Г) Африкански

9. В кой географски регион се отглеждат голяма част от захарната тръстика, бананите и кафето в света?

- А) Северноамерикански
- Б) Латиноамерикански
- В) Африкански
- Г) Азиатски

10. Посочете двойката европейски държави, специализирани в самолето- и ракетостроенето?

- А) Украйна и Исландия
- Б) Русия и Франция
- В) Полша и Дания
- Г) Унгария и Италия

11. Кой ГКПП НЕ е разположен на границата ни с Р.Турция?

- А) Малко Търново
- Б) Гюешево
- В) Лесово
- Г) Капитан Андреево

12. В околностите на кои придунавски градове са обособени свободни икономически зони?

- А) Видин и Русе
- Б) Лом и Силистра
- В) Оряхово и Никопол
- Г) Свищов и Тутракан

13. Преобладаващият тип релеф в България е:

- А) низинен
- Б) среднопланински
- В) нископланински
- Г) равнинно-хълмист

14. Отточният режим на коя от посочените реки се отличава с есенно-зимно пълноводие?

- А) Янтра
- Б) Арда
- В) Марица
- Г) Искър

15. За коя климатична област на България се отнасят характеристиките на елементите на климата?

«Средните януарски температури са (-1°C – -3°C), а средноюлските ($+24^{\circ}\text{C}$ – $+26^{\circ}\text{C}$). Характеризира се с голяма температурна амплитуда, летен максимум на валежите и сравнително студена зима. Преобладаващи са западните и северозападните ветрове.»

- А) преходно-континентална
- Б) континентално-средиземноморска
- В) черноморска
- Г) умерено-континентална

16. Кой тип почви се срещат в Южна България до 800 м.н.в., в условията на преходноконтинентален и континентално–средиземноморски климат, под естествена широколистна горска растителност? Подходящи са за отглеждане главно на зърнени култури, лозя, тютюн и др:

- А) канелени горски почви
- Б) сиви горски почви
- В) кафяви горски почви
- Г) алувиално–ливадни почви

17. Кои форми на релефа са разпространени в двете планини – Родопи и Рила?

- А) коритовидни долини
- Б) денудационни заравнености
- В) циркуси
- Г) морени

18. По кой демографски показател България е на едно от първите места в света?

- А) раждаемост
- Б) отрицателен естествен прираст
- В) имиграция на население
- Г) средна продължителност на живот

19. В коя от посочените редици, всички градове са с население над 100 000 души?

- А) Русе, Добрич, Шумен
- Б) Пловдив, Хасково, Варна
- В) Варна, Русе, Бургас
- Г) Бургас, Сливен, Велико Търново

20. Коя земеделска култура НЕ се отглежда в Дунавската равнина?

- А) царевица
- Б) слънчоглед
- В) пшеница
- Г) ориз

21. В коя двойка „град – производствена специализация” е допусната грешка?

- А) Перник – черна металургия
- Б) Бургас - нефтохимия
- В) Габрово - енергетика
- Г) Варна - корабостроене

22. Центровете на кой подотрасъл на хранително-вкусовата промишленост се разполагат в близост до суровините?

- А) пивопроизводство
- Б) хлебопроизводство
- В) зеленчукоконсервна
- Г) месопреработване

23. Между кои два града е изграден етиленопровод?

- А) Бургас и Девня
- Б) София и Перник
- В) Пловдив и Асеновград
- Г) Ямбол и Сливен

24. Главни центрове на килимарството в България са:

- А) Сливен, Котел, Чипровци
- Б) Севлиево, Габрово, Дряново
- В) Карлово, Казанлък, Калофер
- Г) Сопот, Копривщица, Златица

25. Отсечката София – Кулата е част от транспортен коридор:

- А) № 9
- Б) № 7
- В) № 8
- Г) № 4

26. Антропогенен туристически ресурс е:

- А) пещерата „Снежанка”
- Б) Хисарските минерални извори
- В) Байкушевата мура
- Г) Бачковският манастир

27. Кой икономически регион граничи с най-много региони?

- А) Югозападен
- Б) Североизточен приморски
- В) Северен централен
- Г) Северозападен

28. В кой икономически регион се намират около 70% от запасите на лигнитни въглища, а развитието на енергетиката е с национално значение?

- А) Източен Тракийско-Родопски
- Б) Югозападен
- В) Западен Тракийско-Родопски
- Г) Северен централен

29. В кой икономически регион се намират следните туристически обекти: Нос Калиакра, Побитите камъни, Мадарски конник ?

- А) Северен Централен
- Б) Западен Тракийско Родопски
- В) Североизточен Приморски
- Г) Югоизточен

30. Коя област НЕ е част от Североизточния придунавски регион?

- А) Русенска
- Б) Шуменска
- В) Силистренска
- Г) Търговищка

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. В свитъка за свободните отговори напишете наименованието на страната, за която се отнася следната характеристика.

„Богата на природни ресурси промишлено-аграрна страна, с гъстота на населението 3 д/км². Овцевъдството е традиционно добре развито, а около 70% от населението и центровете на обработващата промишленост са разположени в южните, югоизточните части и по крайбрежието.“

32. В свитъка за свободните отговори напишете при кой тип земеделие се постига повишаване на добивите от различни култури чрез механизирани на обработката на земята и чрез прилагане на различни агротехнически мероприятия?

33. В свитъка за свободните отговори напишете името на страната, отговаряща на следното описание!

„Разположена е в Южна Африка и е икономически най-развита в региона. Нейната територия има големи запаси на злато и въглища. Най-големият град на страната е Йоханесбург.“

34. В свитъка за свободните отговори напишете на границата на България с коя държава функционира ГКПП Златарево?

35. В свитъка за свободните отговори напишете за кой икономически регион се отнася следната географска характеристика:

„Регионът обхваща около 18% от територията на страната, включва 5 области и в него се намират 30% от иглолистните гори в България“

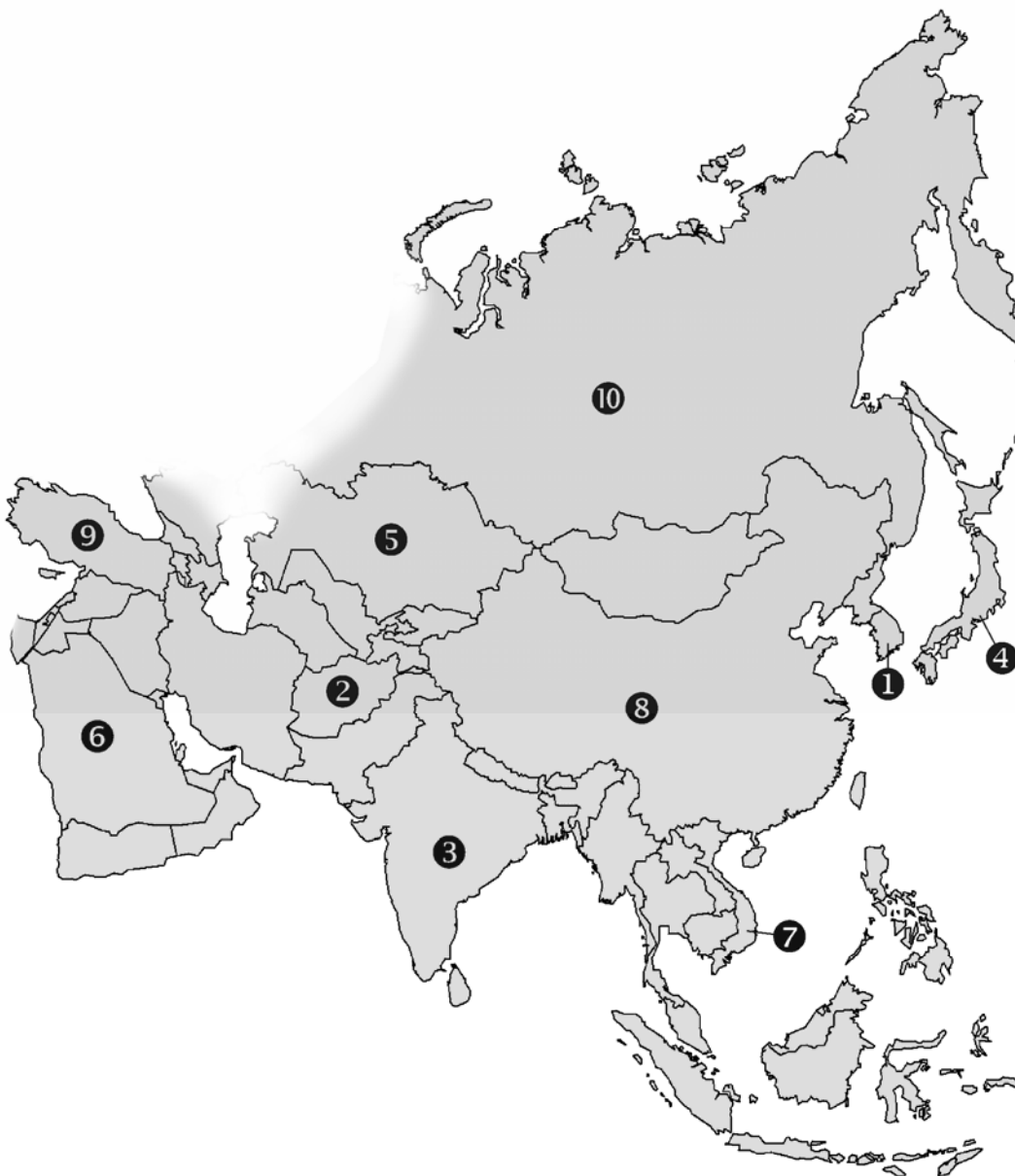
36. В свитъка за свободните отговори напишете за кой град в България се отнася описанието:

„Градът е наследник на стара римска крепост, разположена на гранична река. Съвременният му облик се определя от машиностроенето, химическата и хранително-вкусовата промишленост. В градът се осъществява редовна фериботна връзка през реката, като се предвижда и изграждането на важен за България мост.“

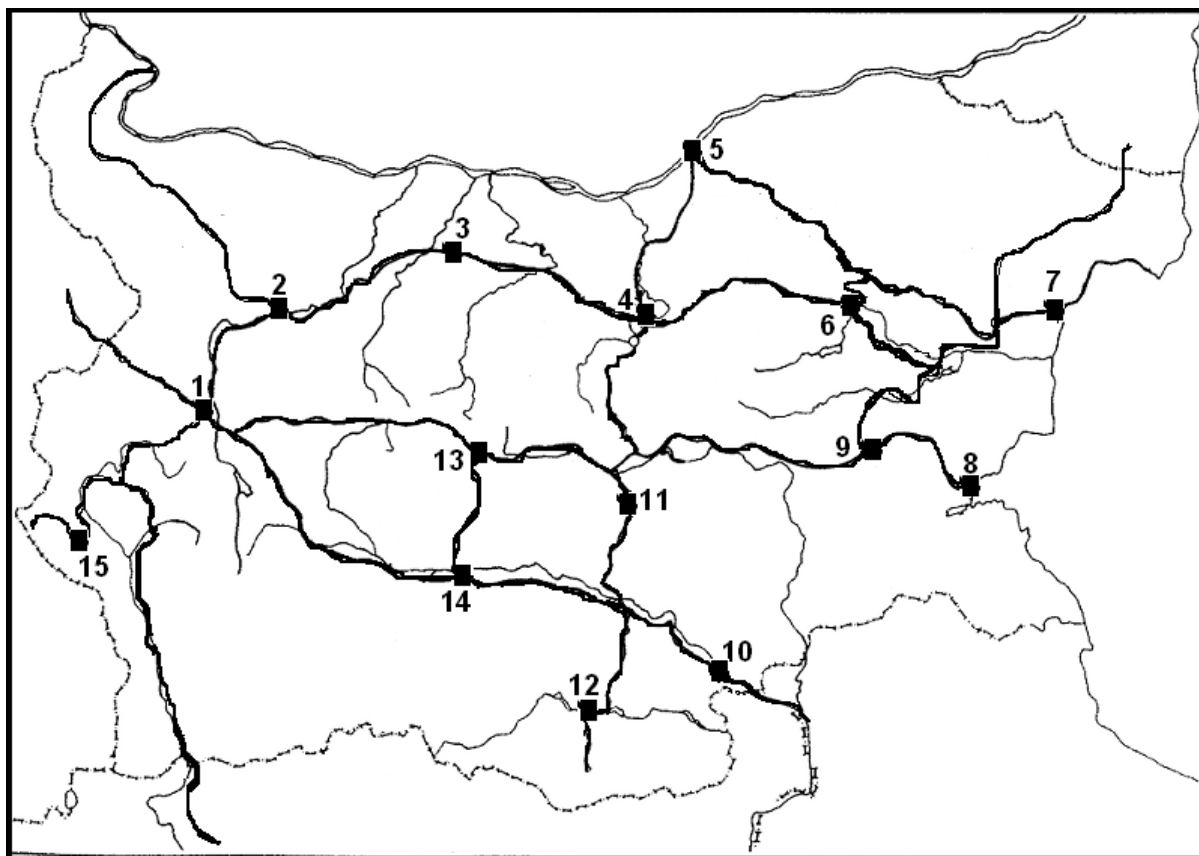
На практическите задачи 37. и 38. вкл. отговорете в свитъка за свободните отговори!

37. Практическа задача по география на света

На картосхемата с номера от 1 до 10 са обозначени 10 държави в Азия. В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 10 вкл. запишете името на съответната държава:

38. В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 15 вкл. напишете имената на отбелязаните на картосхемата ж.п. гари.

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

Рила

А/ Географско положение, граници и морфохидрографски особености на дяловете

Б/ Природни условия и ресурси:

- Релеф
- Климат
- Води
- Почви, растителност и животински свят

В/ Стопанска усвоеност и геоecологични проблеми